

Spis treści

Wprowadzenie	9
I. „CO NAS ŁĄCZY, CO NAS DZIELI?” DIALOG KULTUR POGRANICZA POLSKO-SŁOWACKIEGO	
1. ks. Andrzej Rogalski Filozoficzne aspekty pogranicza	13
2. Beata Rejman, Krzysztof Rejman Granice i pogranicza w świetle badań społecznych. Wybrane problemy	21
3. Dariusz Tracz Znaczenie dialogu międzykulturowego w kontekście globalnych procesów społecznych	33
4. Ewa Tłuczek-Tadla Rozwijanie swoich kompetencji obywatelskich wobec migracji wśród osób studiujących	45
5. ks. Witold Ostafiński Tożsamość kulturowa a odrębność narodowa – jak prowadzić dialog kultur?	59
6. Przemysław Paweł Grzybowski Barbarzyńcy, sąsiedzi, świadkowie... Przekleństwo „multikulti”, czy nadzieja na rozwój wspólnoty?	75
7. Anita Ciempka Współczesne stosunki polsko-słowackie w oparciu o analizę współpracy transgranicznej	83
II. SPECYFIKA KOMUNIKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ	
1. ks. Piotr Andryszczak Źródła cywilizacji zachodniej. Jedność z wielości	93
2. Marcin Kudła Stereotyp – prototyp – język	101

3.	Hanna Sommer Rola komunikacji i kompetencji międzykulturowej w edukacji	111
4.	Elżbieta Cygnar, Marek Mierzyński Specyfika i uwarunkowania komunikacji międzykulturowej w aspekcie zróżnicowania religijnego	123
5.	ks. Jakub Kostrząb Próba oceny etycznej wybranych postaw w relacjach międzyludzkich kształtowanych w zetknięciu z różnorodnością	133

III. WYZWANIA EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ

1.	Beáta Balogová Multikulturalita v socioterapii	143
2.	Igor Kominarec Interkultúrne vzdelávanie vo voľnom čase ako prostriedok zniženia predsudkov a stereotypov	153
3.	Ján Knapík Camino de Santiago – neobjavený edukačný potenciál na pomedzi Poľska a Slovenska	163
4.	Alica Petrasová Multikultúrna výchova – možnosť alebo nevychnutosť?	179
5.	Bogusław Mól Kraina zrównoważonego rozwoju w kalejdoskopie edukacji XXI wieku	191

IV. WSPÓŁCZESNE SPOJRZENIE NA EDUKACJĘ MIĘDZYKULTUROWĄ

1.	Wojciech Cynarski, Grzegorz Błażejowski Edukacja międzykulturowa poprzez uczestnictwo w kulturze fizycznej – sport, turystykę, sztuki walki	211
2.	Stanisław Ślusarczyk Rola Internetu w aktywizowaniu współpracy transgranicznej ze Słowacją w dziedzinie edukacji	225
3.	Edita Kominareciová Zniženie predsudkov a stereotypov prostredníctvom mobilitných programov mládeže	237

4.	Eugeniusz Szal Świadomość regionalna studentów	247
5.	Joanna Inglot-Kulas, Katarzyna Król Edukacja międzykulturowa w obliczu zmian społecznych	257
6.	Aneta Ratajek Eurosierota – dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Co każdy rodzic i nauczyciel wiedzieć powinien?	267
7.	Zbigniew Ruszaj Edukacyjno-kulturowe konteksty polsko-słowackiej współpracy młodzieży	275
8.	Agata Kolasa-Skiba Edukacja wielokulturowa w polskiej szkole – jak wykorzystać istniejący potencjał kulturowy?	283
9.	Magdalena Leżucha Rola nauczycielskich kompetencji międzykulturowych w czasach globalizacji kultury i masowych migracji	299
V.	RELACJE PRZYGRANICZNE W ASPEKcie HISTORYCZNYM, KULTUROWYM, RELIGIJNYM, GOSPODARCZYM I TURYSTYCZNYM	
1.	Cyril Hišem, Gabriela Sabová Historické súvislosti interkultúrneho vzdelávania na slovensko-poľskom pohraničí	315
2.	Oksana Hnatkovich Zarządzanie zrównoważonym rozwojem turystyki w kontekście współpracy transgranicznej	343
3.	Krzysztof Czubocho Problem jedności kulturowej Europy w kontekście zachodnioeuropejskiego europocentryzmu w odniesieniu do kwestii etnicznych i wielokulturowych	357
4.	Beata Rejman Zjawisko supermarketyzacji religii w społeczeństwie wielokulturowym	371
5.	Beata Jagieła Edukacyjny aspekt dziedzictwa kultury materialnej kluczowych miejscowości pętli rowerowej łączącej uzdrowiska Doliny Popradu	385

6. **Peter Kónya**
Evanjelické A. V. kolégium, Prvá Vysoká Škola v Prešove 397
7. **Annamária Kónyová**
Študenti prešovského evanjelického a katolíckeho gymnázia s dôrazom
na ich sociálny a geografický pôvod 413

VI. MARGINALIZACJA I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ORAZ STYGMATYZOWANYCH

1. **Paweł Król, Wojciech Błażejowski**
Społeczeństwo międzykulturowe wobec osób
z niepełnosprawnością – nadzieje i zagrożenia 427
2. **Jacek Kulbaka, Barbara Czuba**
Oblicza niepełnosprawności. Pedagodzy specjalni
w przełamywaniu barier i stereotypów 443
3. **Grażyna Kwaśniewska**
Osoba z niepełnosprawnością.
Jedność w różnorodności – refleksje 453
4. **Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała**
Rozwijanie kompetencji kulturowych pielęgniarek 461
5. **Janusz Kawa**
Bezdomność jako problem społeczny na przykładzie młodych
bezdomnych kobiet. Między teorią a praktyką 473

